

OSZCZĘDNOŚĆ

Organ „Związku Galicyjskich Kas Oszczędności“

Wychodzi raz na miesiąc.

Redaguje Biuro Związku.	Redakcyja i Administracyja Lwów, ulica Stryjska 1. 4.
Prenumerata roczna z przesyłką pocztową 5 kor.	Ogłoszenia 70 kor. za stronę, przy powtarzaniu odpowiedni opust.

TREŚĆ: Przychód kuponów wolny od podatku zarobkowego. — Reorganizacyja kas oszczędności w Bawaryi (Dokończenie). — Ankieta w sprawie statystyki kas oszczędności. — Umerzenie hipoteki przez ubezpieczenie na życie. — Orzeczenia trybunału administracyjnego. (C. dalszy). — Lokacya zapasów kasowych w papierach wartościowych. — Notatki: Termin do rekursu. — Przypomnienie o płatności kuponów. — Ruch wkładek w lutym. — Inseraty.

Przychód z kuponów wolny od podatku zarobkowego.

W „Odrodzeniu“ organie Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych omawiana była kwestya co do uwolnienia od podatku zarobkowego przychodu płynącego z kuponów mających przyznane uwolnienie od wszelkich podatków. Jedna z galicyjskich Kas oszczędności w sprawie tej wniosła zażalenie do Trybunału administracyjnego; rozstrzygnięcie wprawdzie dotąd nie nastąpiło w każdym razie interesujący ten wypadek podajemy wedle dotychczasowego przebiegu.

Kasa oszczędności X. przy zeznaniu fasyi do podatku zarobkowego na r. 1908 żądała, aby od wyprowadzonej sumy przychodu podlegającego podatkowi zarobkowemu odliczono kwotę 4.488 k. jako przychód z kuponów od 4% obligacyi galic. pożyczki krajowej z 1893 r., której to pożyczce przyznano wolność od wszelkich podatków.

Pierwsza instancyja wymierzająca, potrącenia tego nie uwzględniła, w skutek czego wniesiono rekurs od c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu we Lwowie.

Rekurs w zasadzie odniósł skutek ale... „*risum tenentis*“ — orzeczenie odnośnie opiewa:

„Na rekurs Kasy Oszczędności przeciw nakazowi płatniczemu na podatek zarobkowy na rok 1908. w kwocie 3766 — K. 10 h zniża krajowa Dyrekcyja Skarbu podatek ten na 3700 K. 29 h. i zarządza wskutek tego w Urzędzie podatkowym odpis nadwyżki w kwocie 65 K. 81 h. wraz z dodatkami funduszowymi, które od tej kwoty przypadają.

Sprostowanie wymiaru polega na następującem obliczeniu: Czysty dochód według zaczepionego nakazu płatniczego K 75321.09

od tego odlicza się odsetki obligacyi pożyczki krajowej z roku 1893. (4% od kwoty 112 000 — K). „ 4488 —
zostaje K 70833.99

Do tego dolicza się przypadającą w stosunku do przychodów na wyłączony powyżej z podstaw wymiaru dochód z odsetek tangenty wspólnych wydatków t. j. kwotę „ 3171.81

wobec czego wynosi sprostowana podstawa wymiaru K 74005.80 a przypadający 5% podatek zarobkowy „ 3700.29

W powyższem obliczeniu ustalono kwotę 3171.81 K. h. stanowiącą tangetę wspólnych kosztów obciążającą dochód w kwocie 4488 — kor. w sposób następujący:

1. Wydatki na pensye, lokal etc. (rach. XVII. zamknięcia rachunków pro 1907). 100.981 K 26 h
2. podatek rentowy od wkładek 13.389 „ 98 „
3. odsetki od wkładek oszczędności (? ? ! !) 911.592 „ 76 „

Suma wydatków wspólnych 1,025.954 K — h

Z kwoty tej przypada w stosunku do przychodów Brutto (: wykazanych w rachunku zysków i strat w kwocie koron 1,419.830 koron 30 hal. (t. j. w kwocie 1,510.274 K. 31 h, mniej 90.444 K. 01 h.) i w rachunku funduszu rezerwowego w kwotach 17.937 K. — 237 K 31 h i 13.700 K., a zatem razem w kwocie 1,451.703 K. 61 h.) na dochód z odsetek w kwocie 4488 K. wyłączony powyżej z podstaw wymiaru 4488 K 1,025.964 czyli 3171 K. 81 h.

Według §§. 114 i 282 ustawy z dnia 25. października 1896, dzup. Nr. 220 nie służy przeciw niniejszemu orzeczeniu żaden środek prawny w toku instancyi.

Orzeczenie to podyktowane z góry z Wiednia; a z powodu niemożności dalszego rekursu pozostała tylko droga zażalenia do Trybunału, administracyjnego. Kasa udała się na tę drogę wnosząc następujące zażalenie:

Orzeczenie zakwestyowane prostuje wprawdzie wymiar podatku zarobkowego na r. 1908., a to przez odliczenie kwoty 4.488 — Koron uzyskanej od obligacyi galic pożyczki krajowej z 1893. r. wolnej od wszelkich podatków w myśl wielokrotnych orzeczeń Wys. Trybunału, równocześnie jednak dolicza do przychodów „tangetę“ wspólnych wydatków na wyłączony powyżej z podstaw wymiaru dochód odsetek obliczoną przez c. k. Kraj. Dyrekcyę Skarbu na 3171 K 81 h.

Sama rzecz w sobie, biorąc — utartym wyrażeniem — „po chłopsku“ przedstawia się co najmniej dziwnie:

Oto obciążenie kilkunastu kuponów na kwotę 4488 — kor. miałyby Kasę kosztować 3 171 K 81 h!!! Ładna byłaby to gospodarka.

Rzeczowo podnosi podpisana Kasa następujące zarzuty: Wedle ustawy z 25/10 1896 L. 220. Dz. u. p. następuje ustalenie dochodu podlegającego podatkowi zarobkowemu przez potrącenie i doliczenie rozmaitych pozycji do bilansowo wyprowadzonego zysku. Do potrąceń z podstaw opodatkowania należy wedle zapadłych orzeczeń Trybunału administracyjnego przychód z kuponów od niektórych walorów wartościowych, którym ustawowo przyznano zupełne uwolnienie od wszelkich podatków.

W zakwestyjonowanym orzeczeniu przyznaje c. k. galic. Dyrekcyja Skarbu we Lwowie to potrącenie 4% galic. obligacyom pożyczki Kraj z 1893. r. t. j. 4% kuponowi od kwoty koron 112.000 — i tę kwotę potrąca z podstaw opodatkowania, równocześnie jednak dolicza wyprowadzoną przez siebie „tangente” rzekomych kosztów administracyjnych przypadających na ten przychód. Podnieść tu należy, że ustawa nigdzie nie postanawia, aby na pozycje potrącalne nałożyć odpowiednią kwotę kosztów administracyjnych, bo w danym razie cała wartość potrącenia przez odpowiednio wyprowadzoną „tangente” kosztów stałaby się illuzoryczną. I rzeczywiście dotąd do żadnej pozycji potrącalnej Władze skarbowe nie stosowały tego zarządzenia i nie stosują, aż dopiero teraz i to do pozycji kuponów potrącalnych od opodatkowania w myśl orzeczeń Trybunału administracyjnego.

Gdyby nawet stanowisko Władz skarbowych było w tej mierze uzasadnione, musi podpisana Kasa wnieść zarzuty przeciw podstawom i sposobowi ustalenia przypadającej rzekomo „tangenty” wspólnych kosztów administracyjnych obciążających zakwestyjonowany przychód kuponowy 4488. K.

Koszta administracyjne są to wydatki połączone z prowadzeniem danego zawodu. Zadaniem Kasy jest pośredniczenie w obrocie kapitałów między składającymi na lokację a biorącymi pożyczkę, za to pośrednictwo pobiera Kasa różnicę między procentem wkładek 4%, a procentem od pożyczek 5% i ten 1% służy na pokrycie kosztów administr. t. j. płac funkcyjaryuszy, opłatę lokalu, podatków, światła, opału, druki, porta etc. wogóle na wydatki gospodarcze, jak poz. XVII załączonego zamknięcia rachunkowego za rok 1907.

Wbrew utartym pojęciom i zasadom wlicza Władza skarbowa w zakwestyjonowanym orzeczeniu do kosztów administracji odsetki od wkładek i z właściwych kosztów administracyjnych wynoszących około 100.000 koron dochodzi do wydatku administracyjnego 1,025.964 koron!! i znowu także pojmowanie wydatku administracyjnego odnosi się tylko specjalnie do tej pozycji wymiarowej od dochodu kuponów. — Zupełnie innych zasad trzyma się Władza wymiarowa przy wymiarze podatku zarobkowego w całości, przyjmując wydatek administracyjny zgodnie z bilansowem zestawieniem i w myśl kupieckich zasad. Gdybyśmy w tej mierze nawet oparli się w zasadzie o poglądy Władzy skarbowej, to jeszcze nie możnaby wyprowadzić „tangenty” w sposób przez Dyrekcyję Skarbu wypośredkowany.

Przyjąwszy za podstawę nieprawdziwą kwotę rzekomych wydatków administracyjnych na 1,025.964 koron rozkłada ją Władza skarbowa na przychody w rachunku zysków i strat „brutto” ustalonych na 1,451.703 K. 61 h.

Zauważyć tu należy, że Kasa płaci od wkładek 4% i od papierów wspomnianych pobiera 4% czyli, że nietylko zysku na tem niema, ale rzeczywiście

dokłada kosztami administracji — Posiadanie jednak efektów, dających się łatwo spieniężyć, jest wymagane techniczno-finansowymi względami i przychód z tych 4% kuponów równoważony wypłatą 4% odsetek od wkładek nie daje wyrazu w zyskach Kasy. Rachunek zysków i strat jest wynikiem gospodarki Kasy jak wogóle każdej instytucji. Koszta administracji zaś są związane nie z zyskiem, a względnie „rachunkiem zysków i strat” ale z czynnością instytucji, wyrażającą się ogólnym obrotem. Obrót kasowy wynosił w roku 1907. koron 73,186.269.33 i jedynie w stosunku do tej cyfry mógłby być rozłożony właściwy wydatek administracyjny, gdyby wogóle przypadął wydatek administracyjny na pozycje potrącalne przy opodatkowaniu. — Na podstawie powyższych wywodów raczy Wysoki Trybunał orzec:

Rezolucyę C. k. galic. Krajowej Dyrekcyi Skarbu we Lwowie o ile nią zarządzono, że do podstaw wymiaru podatku zarobkowego na r. 1908. dolicza się „tangente” wspólnych wydatków przypadająca na dochód od kuponów wolnych od opodatkowania znosi się jako nieuzasadnioną w ustawie.

W razie ewentualnego nieprzychylenia się do tego petitum Wysoki Trybunał orzec, że podstawy obliczenia tej „tangenty” nie odpowiadają faktycznemu stanowi rzeczy, wskutek czego uchyla się zakwestyjonowany wymiar.

Z przedstawionego stanu rzeczy jasno przebija intencya Władz skarbowych, aby uczynić illuzorycznem niewygodne orzeczenie dla Skarbu; ale że Władza Skarbowa sama nie czuje się w prawie w tej mierze tego dowodzi wniesiona przez rząd nowella do przepisów o podatku zarobkowym z postanowieniem uchylającym możliwość potrącania dochodu z kuponów wolnych od podatku.

Orzeczenie Trybunału w tej sprawie podamy w swoim czasie do wiadomości. J. S.

Reorganizacya kas oszczędności w Bawaryi.

(Dokończenie).

Celem wypośredkowania nadwyżki obrotowej czyli zysku, należy zestawić rachunek strat i zysków a różnica jaka z porównania wyniknie da zysk lub stratę. Użycie nadwyżek obrotowych ma być w statutach kasy unormowane jak następuje:

1. Jeśli fundusz rezerwowy nie doszedł do wysokości 5% wkładek, wówczas cała nadwyżka, po potrąceniu z niej ewentualnej rezerwy na straty kursowe, — ma być przydzielona do funduszu rezerwowego.

2. Skoro fundusz rezerwowy dojdzie do tej wysokości, wówczas gminy względnie powiaty mają prawo z nadwyżki obrotowej potrącić sobie pewien dodatek na koszta zarządu, a reszta ma być przydzielona do funduszu rezerwowego.

3. Skoro fundusz rezerwowy dojdzie do wysokości 8% kapitału wkładkowego, wówczas gminy i powiaty nie są obowiązane do dalszego zasilania tego funduszu. Mają one prawo potrącić sobie pewne kwoty na koszta administracji i zarządu, a reszta ma być użyta na dobroczynne i humanitarne cele, na urzędnia, mające poprzec i podnieść zmysł oszczędności i w ogóle na cele, przynoszące korzyść interesantom wkładkowemu.

Dodatek na koszt zarządu o którym powyżej wspomniano, ma wynosić przy funduszu rezerwowym, ponad 5 do 8% kapitału wkładkowego, 3 od tysiąca, ponad 8 do 10% kapitału wkładkowego 4 od tysiąca a ponad 10% kapitału wkładkowego 5 od tysiąca kapitału wkładkowego. O ile atoli fundusz rezerwowy nie wynosi 8% kapitału wkładkowego, nie może ten dodatek, który gminy i powiaty mają prawo potrącić za koszt zarządu, przekraczać połowy nadwyżek obrotowych.

Za zezwoleniem atoli władz nadzorczych, mogą gminy i powiaty, skoro fundusz rezerwowy osiągnie 5% wkładek, jedną część nadwyżek, po potrąceniu dodatków za zarząd i administrację, przelewać do funduszu rezerwowego na jego zasilenie, drugą zaś część używać na cele dobroczynne i humanitarne.

W postanowieniach przejściowych zezwala nowy regulatyw bawarski, aby zaś do końca roku 1919 rozdział nadwyżek obrotowych odbywał się w sposób dotąd praktykowany, a to z tego względu, że nagłe ograniczenie ewentualnych subwencji udzielanych dotąd przez kasy gminom i powiatom, mogłoby niekorzystnie wpłynąć na administrację gmin lub powiatów.

Kasom oszczędności, które nie zechcą zmienić swoich statutów i dostosować je do postanowień regulatywu, nie wolno dysponować nadwyżkami obrotowymi, dopokąd fundusz ich rezerwowy nie osiągnie 10% kapitału wkładkowego. Również odmawia regulatyw tym kasom wszelkich dalszych udogodnień i uprawnień, jakie wypływają z nowego regulatywu na tak długo, dopokąd statutów swoich nie dostosują do postanowień nowego regulatywu.

W końcowych paragrafach zaznacza regulatyw że zmiana statutów, o ile ogranicza prawa wkładkujących, może nastąpić dopiero po upływie pewnego terminu, który w statutach ma być ściśle oznaczony

Regulatyw nowy wszedł w życie z dniem 1. stycznia 1912, lecz i przed tym terminem władze były upoważnione do zatwierdzania nowych statutów i zmiany istniejących — o ile one mają być dostosowane do nowych postanowień. Kasy które uzyskały jakieś przywileje — o ile one nie zostały nadane nieodwołalnie — tracą je z dniem 1. stycznia 1912, jeśli statutów swoich nie zmieniają wedle nowych postanowień.

W przepisach wykonawczych, które przy sposobności osobno omówimy, podane są różne przepisy manipulacyjne, administracyjne, rachunkowe, wskazówki co do zestawienia bilansów, rachunków zysków i strat i t. d. Najważniejszym może jest przepis, któryby się bardzo i u nas przydał, a mianowicie, że kasy oszczędności których fundusz rezerwowy doszedł do wysokości 8% mogą nadwyżkami obrotowymi dysponować na cele humanitarne dobroczynne i nie potrzebują co do rozdziału starać się zatwierdzenie władz nadzorczych.

Ankieta w sprawie statystyki kas oszczędności.

Jak wiadomo, kasy oszczędności co roku otrzymują z c. k. centralnej komisji statystycznej kwestyonaryusze do wypełnienia, zawierające rozmaite pytania odnoszące się do wysokości wkładek ich oprocentowania, ilości stron, tudzież do obrotów we wszystkich działach fruktyfikacji. Na podstawie dat, w ten sposób zebranych ogłaszała komisja statystyczna w „Statistische Monatschrift“ ogólny pogląd

na działalności kas oszczędności w Austrii, ilustrowany szeregiem tabel i zestawień statystycznych.

Ponieważ w ostatnich czasach dały się słyszeć rozmaite głosy, krytykujące dotychczasowy układ tych kwestyonaryuszy — z drugiej zaś strony z rozwojem nauki statystyki okazała się potrzeba wciągnięcia do kwestyonaryusza także pewnych dat, dotąd pomijanych, przeto c. k. ministerstwo spraw wewnętrznych i centralna komisja statystyczna zajęły się tą sprawą i postanowiły przed ułożeniem nowego kwestyonaryusza zasięgnąć także zdania najbardziej w tej mierze fachowego t. j. zdania samych kas oszczędności.

Wobec tego w sobotę dnia 24. lutego rb. w salach centralnej komisji statystycznej we Wiedniu pod przewodnictwem prezydenta, profesora uniwersytetu Dra Ernesta Mischlera odbyła się ankieta mająca na celu omówienie aktualnych kwestyj z zakresu statystyki kas oszczędności. W ankiecie tej prócz urzędników biura centralnego komisji statystycznej sekretarza Dra Tomascheka, Korompaya i Dra Kammerlandera wzięli udział następujący członkowie: z ramienia ministerstwa skarbu, sekretarz tego ministerstwa Łopuszański, z ramienia ministerstwa spraw wewnętrznych sekretarz ministerstwa Hübner, a ponadto reprezentowane były: pierwsza austriacka kasa oszczędności we Wiedniu przez generalnego sekretarza i radcę rządu Dra Wallnera, centralna kasa oszczędności gminy miasta Wiednia przez dyr. Branda i buchaltera Perkmanna; Państwowy Związek niemieckich kas oszczędności, wyższy austriacki Związek, niemiecki Związek kas oszczędności w Czechach, niemiecki Związek kas oszczędności w Śląsku, Związek kas oszczędności w Karyntyi, Związek kas oszczędności w Solnogradzie i Związek tyrolskich i przedarulanskich kas oszczędności przez Dra Schönthala. Następnie wzięli udział w ankiecie Dr Ottokar Cmunt z Pragi imieniem Związku czeskich kas oszczędności w Czechach Morawii i Śląsku, Antoni Trstnjak z Lublany, imieniem południowo-słowiańskich kas oszczędności, Dr Fryderyk Fux ze strony pierwszej morawskiej kasy oszczędności w Bernie, Dr Karol Engelmann z Berna imieniem niemieckich kas oszczędności w Morawii, Zygmunt Szulakiewicz ze strony Związku galicyjskich kas oszczędności Dr Leo Draxler imieniem Związku stryjskich kas oszczędności i dyrektor Vogl. z St. Pölten imieniem Związku niższo-austriackich kas oszczędności. — Kasa oszczędności w Trydencie usprawiedliwiła niewysłanie delegata na tę ankietę.

Przewodniczący ankiety powitawszy zebranych w kilku słowach wspominał o doniosłości statystyki w ogólności i na wielkie znaczenie statystyki kas oszczędności dla gospodarczego życia. Zaznaczył zarazem, że w tym względzie należy dążyć do ścisłego porozumienia ze wszystkimi kasami oszczędności gdyż tylko wspólne działanie wszystkich miarodajnych czynników może dać pożądane rezultaty.

Następnie przystąpiono do porządku dziennego. Do pierwszego punktu „Podział wkładkujących wedle zawodów“ zabrał głos sekretarz Dr. Tomaschek, a wskazawszy na wyniki tego rodzaju statystyki w innych krajach (zagranicą) jak nie mniej na te okoliczności, że w regulatywie brak postanowienia, zniewalającego wkładających do podawania swego prawdziwego nazwiska, stanu etc. co właśnie jest nieodzownym warunkiem wartości dat statystycznych w tym kierunku, proponuje opuszczenie prowadzenia tego rodzaju wykazów. Po dłuższej debacie, w której wzięli udział niemal wszyscy delegaci, oświadczył zastępca ministerstwa spraw wewnętrznych, że od prowadzenia wykazu wkładających wedle zawodów odstępuje.

Punkt 2. „Liczba kas oszczędności z dziennem oprocentowaniem wkładek względnie pół miesięcznym albo wedle innych terminów“ przyjęto bez debaty.

Sekretarz ministeryalny Łopuszański stawia wnioski, aby kasy do wykazów statystycznych podawały także terminy wypowiedzeń dla wkładek a to celem skonstatowania, jakie kwoty natychmiast, (bez wypowiedzenia) a jakie dopiero po upływie pewnego późniejszego terminu mogą być podejmowane. — Po ożywionej dyskusji co do sformułowania odnośnej rubryki w kwestyjonarzu, uchwalono na próbę tę rubrykę wprowadzić.

Punkt 3. „Ilość kas oszczędności mających obrót czekowy, ruch w obrocie czekowym i wysiłość wkładek na czeki z końcem roku przyjęto“, przyczem wyrażono życzenie, aby w kwestyjonariuszu odrębnym zaznaczono, że chodzi tu tylko o czynny obrót czekowy.

Następnie na życzenie sekretarza ministerstwa Łopuszańskiego wzięto pod obrady punkt 8. t. j. Zapas papierów wartościowych wedle następujących kategorii.

- A) ogólny dług państwa, renty,
- B) państwowe papiery kolejowe.
- C) Węgierskie papiery państwowe.
- D) Inne publiczne papiery a to
 - a) pożyczki poszczególnych krajów reprezentowanych w radzie państwa
 - b) pożyczki powiatów, gmin i związków autonomicznych
- E) Krajowe listy zastawne.
- F) Papiery krajowych instytucji kredytowych (z wyjątkiem listów zastawnych).
- G) Inne papiery wartościowe.

Punkt ten przyjęto wraz z wnioskiem Łopuszańskiego aby krajowe listy zastawne i ufundowane obligacje podzielono na listy wydawane przez krajowe instytucje kredytowe i na wydawane przez inne emisyjne instytucje. — Również przyjęto wniosek Dra Schönthala, aby wyłączono akcje banku austro-węgierskiego z kategorii „innych papierów“.

Następnie przystąpiono do punktu 4.

- a) Wykaz książkowych strat kursowych, jakoteż zrealizowanych zysków i strat kursowych;
- b) Dokładne wyszczególnienie specjalnych funduszy rezerwowych a mianowicie.
 1. Specjalne rezerwy po dotacji z zysków za rok...
 2. Specjalne rezerwy na straty kursowe.
- c) Podział nadwyżek z obrotu kas oszczędności na rzeczywiste i książkowe, z uwzględnieniem książkowych różnic kursowych.

Referent tego punktu Korompay wskazuje na rozmaite sposoby bilansowania różnic kursowych i przedkłada opracowany przez komisję statystyczną projekt redakcji tego punktu w kwestyjonariuszu. Projekt ten bez dyskusji przyjęto. — Wniosek sekr. min. Hübnera na dalszy podział rezerw specjalnych na „efektywnie dotowanych“ — i na „inne“ nie utrzymano się ze względu, że wypełnianie kwestyjonariusza wedle tego dalszego podziału przysporzyłoby kasom wiele pracy.

Przy punkcie 5. „Pożyczki hipoteczne oddzielnie pożyczki na realności miejskie, oddzielnie zaś udzielone na własność rolną i lasową“, wyłoniła się ożywiona debata, zwłaszcza ze względu na terminologię — co należy rozumieć przez posiadłość miejską a co przez posiadłość rolną lub lasową. W końcu zgodzono się na próbę wykazywać pożyczki hipoteczne wedle tego podziału.

Następnie punkty 6 a) „Wartości realności własnych znajdujących się w posiadaniu kasy oszczędności (n. p. budynek własny) i wartości realności

nabytych przez kasę w drodze egzekucji jak i punkt 6 b). „Ilość realności obciążonych pożyczką kasy i egzekucyjnie nabytych, ilość realności znajdujących się z końcem roku w posiadaniu kasy oszczędności wysokość kwot. ciążących na tych realnościach, wysokość strat w kapitale procentach i kosztach przy odsprzedaży tych realności“ — z małymi poprawkami zostały przyjęte.

Również bez dyskusji przyjęto następujące punkty:

7 a). Wykaz pożyczek udzielonych na rachunek funduszu pieczy mieszkaniowej;

7 b) Wykaz pożyczek przekraczających pupilarne bezpieczeństwo — jednakże opartych o gwarancję czy to funduszu pieczy mieszkaniowej, czy gminy, czy jakiegoś własnego funduszu.

Przy punkcie 9 a). Wykaz ilości szkolnych kas oszczędności, nadmienienia sekr. min. Hübner, że chodzi tu tylko o te szkolne kasy oszczędności, które przez kasę oszczędności założone zostały. — Ponieważ sporządzanie takiego wykazu nie natrafia na żadne trudności uchwalono odnośną rubrykę pomieścić w kwestyjonariuszu.

Przy punkcie 9 b) odnoszącym się do rozwoju systemu domowych kas oszczędności, co do ilości kas wydających skarbonki, co do ilości wydanych skarbonek i ruchu w tym dziale — ze względu na trudności połączone z odrębnym zachowywaniem wkładek z puszek pochodzących, prowadzić w statystyce tylko ilość kas, wydających puszki oszczędności i ilość puszek, znajdujących się w obiegu.

Przy punkcie 10. który miał na celu omówienie kroków celem przyspieszenia wysyłki wypełnionych kwestyjonariuszów ze strony kas do c. k. centralnej komisji statystycznej i przyspieszenia wydawnictwa urzędowej statystyki kas oszczędności, zaznaczył prezydent, prof. uniwersytecki Dr Ernest Mischler, że wczesne wydanie urzędowej publikacji możliwym będzie tylko wówczas, jeśli kasy oszczędności potrzebny materiał rychło nadesłają. — W tym celu prosi prezydent by i ministerstwo spraw wewnętrznych i poszczególne związki starały się wpłynąć na kasy, by z wysłaniem wypełnionych kwestyjonariuszów nie zwlekały. W tym kierunku pomoc przyszedł tak reprezentant ministerstwa jak i reprezentanci związków.

Nakoniec omówiono jeszcze kilka innych spraw odnoszących się do wykazów w sprawie funduszy pensyjnych, sposobu zaopatrzenia funkcjonariuszów, podziału kas wedle narodowości, specyfikowania podatków, wykazywania urzędzeń, zachęcających do oszczędności i t. d. i t. d.

Referent Korompay odniósł się do Związków z prośbą o przysyłanie c. k. centralnej komisji statystycznej publikacji związkowych.

Na koniec, gdy porządek dzienny został wyczerpany, wyraził radca rządu Dr Wallner imieniem reprezentowanych w ankiecie związków i kas podziękowanie prezydentowi c. k. centralnej komisji statystycznej za uprzejme zaproszenie a reprezentantom obu ministrom za chętnie udzielenie wyjaśnień, poczem przewodniczący podziękowawszy delegatom za trud i wzięcie udziału w ankiecie, zamknął posiedzenie.

Umorzenie hipoteki przez ubezpieczenie na życie.

Zdrowa myśl, ażeby posłużyć się ubezpieczeniem na życie do amortyzacji długów hipotecznych, zyskuje czem raz większą popularność. Początek

w tej mierze zrobiły instytucje finansowe w Prusach wschodnich pozwalając swoim dłużnikom hipotecznym płacić roczne premie na ubezpieczenie na życie zamiast przepisanych kwot amortyzacyjnych i w ten sposób gromadzić kapitał, który po śmierci właściciela ma posłużyć do oddłużenia jego własności. Niektóre prowincje wschodnie bądź to już poszły za przykładem Prus wschodnich albo też zamierzają to uczynić, a wkrótce mają się zjednoczyć wszystkie działy życiowe towarzystw asekuracyjnych tych krajów w jeden centralny oddział.

Prywatne banki hipoteczne zaczynają też pojmować doniosłe znaczenie połączenia kredytu hipotecznego z ubezpieczeniem na życie, rozumiejąc, że „hipoteka dożywotnia“ posiada nie tylko znaczenie społeczne, ale jest także niezłym interesem przy odpowiednich warunkach. Z końcem maja roku ubiegłego zawarł reński bank hipoteczny w Mannheimie z karlsbadzkim akcyjnym towarzystwem ubezpieczeń na życie umowę, na mocy której prowincjonalni dłużnicy banku mogą zawierać w towarzystwie ubezpieczenia na życie celem umarzania długu hipotecznego.

Premia za ubezpieczenie byłaby dla młodych dłużników tylko niewiele wyższą od spłaty przy pojedynczej amortyzacyjnej hipotece. Okoliczność że własnie reński bank hipoteczny jako pierwszy z prywatnych instytucyj przeprowadził praktycznie tę kombinację hipoteczno-ubezpieczeniową, łatwo wyjaśnia się tem, że jego długotetni kierownik i dyrektor, niedawno zmarły Hecht, jeden z pierwszych wskazał na znaczenie ubezpieczenia dla oddłużenia gospodarstw rolnych, jak również tem, że jego idee nie tylko przyjęły się w zarządzie samego banku, lecz również znalazły oddźwięk u rządu badeńskiego. Zdaje się także, że właściwy impuls do praktycznego zajęcia się tem zagadnieniem dało ministerium badeńskie.

Wprawdzie należy bezwarunkowo pochwalić tę powstającą dążność do urzeczywistnienia idealnego stosunku, w którym każde pokolenie musi samo swe długi umarzać i pozostawiać następcom posiadłości nieobciążone, wiele jednak daje do myślenia to, że z kilku stron równocześnie i to w tak podstawowo odrębny sposób przystępuje się do zagadnienia, nie czekając na wyniki, czy dana organizacyjna forma okaże się odpowiednią czy nie. Prowincje przyjęły za modłę prowadzenie ubezpieczenia na własny rachunek. Przedstawia to dla nich korzyść prowadzenia rzeczy według obmyślonego z góry planu, daje może widoki na korzystniejszą stopę premii, jednak z drugiej strony obciąża je całym ryzykiem, które w danym wypadku może być większem od ich tzw. „funduszków własnych“. Czy zamierzona obecnie centralizacja oddziałów ubezpieczeniowych w Berlinie zmniejszy ryzyko pojedynczych prowincyj, da się dopiero widzieć. Reński bank hipoteczny — biorąc bezwzględnie, wybrał drogę bardziej odpowiednią, którą też musiał wybrać ze względu na ustawy obowiązujące banki hipoteczne, mianowicie przeniesienie ubezpieczenia na osobne towarzystwo. Sposób ten przedstawia jednakże tę niedogodność, że zbyt wyraźnie dzieli przyjęcie hipoteki i oddłużenie na dwie odrębne czynności, co z reguły skłoni zaciągającego pożyczkę raczej do zawarcia zwykłej amortyzacyjnej hipoteki z niższą kwotą umorzenia niż do przyjmowania na siebie hipoteki połączonej z ubezpieczeniem o premii stosunkowo wysokiej. Tę niedogodność usunąć może bank hipoteczny jedynie przez przyznanie osobnych korzyści przy wyborze amortyzacji ubezpieczeniowej. Z reguły będą korzyści przedstawiać

się w formie przyzwolenia na wyższą pożyczkę. Jest to wprawdzie możliwem przy dość znacznej swobodzie w ocenieniu wartości hipoteki pociągającą jednakże za sobą ten skutek, że z oddłużenia powstaje większe obdłużenie.

Byłaby wielka szkoda, gdyby niefortunnie dobrane środki, wykoszławiły myśl w zasadzie dość dobrą.

Orzeczenia trybunału administracyjnego.

(Ciąg dalszy).

27. **Konwersya**: Jeżeli pożyczka konwersyjna zaciągnięta zostaje przez więcej osób, a między nimi i przez takie, które dotąd nie były dłużnikami hipotecznymi, wówczas ci ostatni nie mogą dla siebie rościć pretensyj o przyznanie im ulg konwersyjnych. Ich zeznanie długu podlega należytości wedle poz. tar. 36 a zainstalowanie prawa zastawu na nieruchomościach lub częściach nieruchomości, danych przez nich w zastaw podlega należytości wedle poz. tar. 45.

(Orzeczenie z d. 7. kwietnia 1910. L. 3478).

28. **Stempel w kłowy**: Przeprowadzony na wniosek strony dowód ze świadków, nie może być uważany za nieudały z tego tylko powodu, że świadkowie stoją w stosunku pokrewieństwa do strony.

(Orzeczenie z d. 12. kwietnia 1910. L. 3640).

29. **Podatki**: Fundusz rezerwowy przeznaczony na pokrycie strat kasy oszczędności, jakie ona może ponieść na nieruchomościach, które ewentualnie mogą być egzekucyjnie nabyte, może być dotowany z uwolnieniem od podatku kwotą, jaka przez rzeczoznawców za odpowiednią uznana zostanie.

(Orzeczenie z d. 13. kwietnia 1910. L. 3706).

30. **Dodatkowy wymiar**: Jeśli władza podatkowa przyjmie zaproponowaną przez stronę w zeznaniu majątku podległego ekwiwalentowi wartość budynku i wartość tę przyjmując za podstawę wymiaru, wówczas ma miejsce porozumienie się co do wartości i wobec tego dodatkowy wymiar z powodu nienależytego uwzględnienia wartości przynależności jest niedopuszczalny.

(Orzeczenie z d. 15. kwietnia 1911. L. 3663).

31. **Konwersya**: Zawarte w skrypcie dłużnym postanowienie, że dłużnik jest obowiązany do zwrotu wierzycielowi wszystkich podatków, należności od niej przypadających na daną pożyczkę lub procentu, nie stanowi przeszkody w przyznaniu ulg konwersyjnych, jeśli po doliczeniu podatków i należności istniejących w chwili konwersyi, zniżka procentu wynosi jeszcze najmniej $\frac{1}{4}\%$.

(Orzeczenie z d. 19. kwietnia 1910; L. 3900).

32. **Zwrot procentów**: Od należności zapłaconych bezpośrednio, które skutkiem późniejszego uwolnienia od należności na żądanie strony a nie skutkiem rekursu mają być zwrócone, nie należy się bonifikata odsetek.

(Orzeczenie z d. 19. kwietnia 1910. L. 3941).

33. **Ustanowienie zastawu**: Oświadczenie zawarte w podaniu o tabularne połączenie dwóch nieruchomości, że połączenie to ma nastąpić z przeniesieniem prawa zastawu, ciężącego tylko na jednej z tych nieruchomości, podlega należytości wedle poz. tar. 61.

34. **Podatki**: Przez wydatki w § 95. ust. 2 ustawy podatkowej należy rozumieć nie tylko właściwe wydatki, ale także wszystkie wyliczone podatk. poczytywać potracalne.

35. **Zyski kursowe:** Zyski kursowe przy papierach wartościowych, których procenta wolne są od podatków, nie są tem samem zwolnione od podatku.

36. **Straty kursowe** przy papierach wartościowych, których procenta są wolne od podatku, nie są wcale wydatkiem któryby się odnosił do procentów wolnych od podatku, takie zatem straty przy rozdziale po myśli § 95 ust. 2 nie mogą być uwzględnione.

(Orzeczenie z d. 20. kwietnia 1910. L. 3866).

37. **Kwit na wykreślenie:** Jeżeli w kwiecie ekstabulacyjnym potwierdza się nie tylko odbiór kapitału ale także odbiór procentów od pewnego oznaczonego terminu wówczas należy wymierzyć należyłość od kapitału wraz a procentami, obliczonymi po dzień zapłaty.

(Orzeczenie z d. 22. kwietnia 1910, L. 4036)

38. **Podatki:** Z powodu wydzielenia procentów wolnych od podatku od papierów wartościowych funduszu rezerwowego kasy oszczędności, nie może być zarazem część procentów biernych z wydatków potrącalnych wyłączona.

(Orzeczenie z d. 27. kwietnia 1910 L. 4211).

Lokacya zapasów kasowych w papierach wartościowych.

W pruskim ministerstwie spraw wewnętrznych odbyła się w dniu 27. stycznia 1912 konferencya rządu z zastępcami kas oszczędności w sprawie projektu ustawy nakładającej na kasy oszczędności obowiązek zakupna papierów wartościowych a zwłaszcza papierów państwowych.

Projekt ustawy zresztą bardzo krótkiej bo zawierającej zaledwie 8 paragrafów chce zobowiązać kasy oszczędności, aby część swych funduszy obrotowych w wysokości 25 do 30% oprocentowanych lokowały, umieszczały w pupilarnych papierach wartościowych. Najmniejsza kwota, jaka ma być w tych papierach ulokowana, będzie w stosunkach każdej kasy oznaczoną — gdzie atoli nie będzie odpowiedniego postanowienia w statucie, tam obowiązuje 25% oprocentowanego funduszu obrotowego. Z papierów wartościowych — na okaziciela opiekujących — mają trzy piąte przypadać na zapisy długu państwa niemieckiego lub Prus. Kasy, które nie mają papierów wartościowych w wymaganej wysokości, mają corocznie z czystych zysków zakupywać te papiery i to w stosunku (trzy piąte państwowych, dwie piąte innych pupilarnych). Wysokość corocznych zakupów musi przynajmniej o 5% zwiększyć dotychczasowy zapas.

Nowo założone kasy oszczędności, jak nie mniej te, które nie istnieją jeszcze dziesięciu lat, mogą na pierwsze dziesięciolecie uzyskać pewne ulgi. Na równi z zapisami dłużnymi państwa niemieckiego lub Prus stoją pretensje, zaciągnięte w księdze długów państwa niemieckiego lub w księdze długów Prus.

Część zapasu papierów wartościowych mogą kasy oszczędności o tyle tylko pozbywać o ile to się koniecznym okaże do należytego funkcyonowania kasy; o ile atoli kasa nie uzyska od władzy nadzorczej dłuższego terminu, zapas ten powinien być w przeciągu roku przywrócony do pierwotnej wysokości.

O ile dla której kasy oszczędności minimum zapasu papierów wartościowych nie jest ustanowione poniżej 25% wówczas z nadwyżek obrotowych za zezwoleniem władzy nadzorczej może być użyta na

nadzwyczajne potrzeby gmin względnie ciał gwarantujących:

a) jedna trzecia, jeśli fundusz rezerwowy nie wynosi 5% wkładek,

b) połowa, jeśli fundusz rezerwowy wynosi 5% lub więcej jednak nie więcej 7½% kapitału wkładowego,

c) cała nadwyżka obrotowa, jeśli fundusz rezerwowy wynosi 10% lub więcej.

Jeśli jednak statuta kasy oszczędności zapewniają ciałom gwarantującym korzystniejsze udziały w czystych zyskach kasy, w takim razie te korzystniejsze postanowienie pozostają w mocy.

Wedle projektu ustawa ma wejść w życie z 1. stycznia 1913.

NOTATKI.

Termin do rekursu. Podanie nadane na poczcie nawet po godzinach urzędowych (przeznaczonych dla stron) uważane ma być jako nadane we właściwym czasie, jeżeli wedle urządzeń danego urzędu pocztowego w chwili nadania listy bywają (ze skrzynek) wybierane i odstemplowywane datą tego samego dnia.

W ostatnim dniu oznaczonym jako termin do wniesienia rekursu, wrzucił A o godzinie wpół do 8 wieczorem do skrzynki w głównym urzędzie pocztowym, pismo, zawierające rekurs. W urzędzie tym godziny urzędowe trwają do godziny 7. wieczorem, listy jednak wyjmują się ze skrzynek do godz. ½10 wieczór. Tak samo stało się i z przesyłką nadaną przez A, przestemplowanie atoli tej przesyłki z powodu przeoczenia zamiast tego samego dnia, uskutecznione było dopiero następnego dnia, skutkiem czego list doszedł dopiero do sądu w dwa dni po nadaniu względnie wrzuceniu do skrzynki.

Sąd nie wiedząc o przeoczeniu pocztowym, rekurs jako spóźniony odrzucił. Natomiast druga i trzecia instancya orzekły, że list został w czas nadany i zmienił wyrok pierwszej instancyi a to z następujących powodów:

§ 89. ustawy o organizacyi sądów nie zawiera żadnego ograniczenia w tym kierunku, że podania, które przesyła się w ostatnim dniu zakreślonego terminu, mają być nadane przed upływem godzin urzędowych przeznaczonych do ekspedycyi stron. Przy prawidłowej manipulacyi przesyłka ta powinna była być zaopatrzona datą dnia nadania.

Przypomnienie. W miesiącu kwietniu płatne były kupony od

- ¼ 4% losów regulacyi Cisy (K 4.—)
- „ 4·2% jednolitej renty srebrnej (K 420.— K 42.— K 4·20).
- „ 4% austriackiej renty złotej (K 400.— K 40.— K 8.—).
- „ 4½% bośniackiej pożyczki krajowej kolej z r. 1898 (K 225.— K 112·50.— K 22·50.— K 4·50).
- „ 4% oblig. komunal. węgier. banku komercyjonal. z 5% premią (K 400, — K 200, — K 40 — K 20, — K 4).
- „ 6% bułg pożyczki hipot. kolei państwowej z r. 1880 (fres 15).
- ¼ 5% oblig. komunal. gal. Banku krajowego (K. 250.— K 50 — K 5.—).
- „ 4½% oblig. komunal. galic. Banku krajowego (E. III K 225.— K 112·50. — K 22·50 — K 4·50).

- " 4⁰/₀ oblig. komunal. galicyj. Banku krajowego (E IV. K 200.— K 100.— K 20. K 4.— K 2.—).
- " 4⁰/₀ oblig. kolejowych galic. Banku krajowego (K 200, — K 100, K 20, — K 4,— K 2.).
- " 4¹/₂⁰/₀ oblig. komunal. węgier. banku komerc, z 10⁰/₀ premią (K 225, — K 45, — K. 22.50, — K 4.50).
- " 4¹/₂⁰/₀ list. zastaw. austriack. szląskiego zakładu kred. ziem. 38 letn. (K 225, — K 45, — K 22.50, — K 4.50).
- " 4⁰/₀ list. zastawn. austro-węgierskiego banku 40¹/₂ i 50 letn. (K 200, — K 40, — K 4, —).
- " 5⁰/₀ list. zast. czeskiego banku hipotecznego w Pradze (K 500, — K 250, — K 50, — K 25, — K 5.—).
- " 4 oblig. pierwszeństwa austr. północno-zachodniej kolei (K 40. — K 8. —).
- ¹/₄ 4⁰/₀ oblig. pierwszeństwa kolei Budapeszt Pięciokościół (K 8.—).
- " 5⁰/₀ oblig. pierwszeństwa czeskiej kolei północn. I. i II. emisji (K 15.—).
- " 4⁰/₀ oblig. pierwszeństwa kolei ces. Ferdynanda z r. 1891 (K 200.— K 40.— K 8.—).
- " 4⁰/₀ oblig. pierwszeństwa kolei Elżbiety (opodatkowane) (M. 54. — M. 10.80).
- " 4⁰/₀ oblig. pierwszeństwa kolei Elżbiety (wolne od podatku) (M. 40,— M. 8.—).
- " 4⁰/₀ oblig. pierwszeństwa kolei Franciszka Józefa (K 200. — K 40,— K 8,—).
- " 3⁰/₀ oblig. pierwszeństwa kolei południowej serya X. (Frcs. 6.50).
- " 4⁰/₀ oblig. pierwszeństwa kolei Rudolfa (Salzkammergutbahn) (M. 40. — M. 20. — M. 8.).
- " 4⁰/₀ oblig. pierwszeństwa kolei Rudolfa emisja 1894 (K 200, — K 40, — K 8, —).
- " 5⁰/₀ oblig. pierwszeństwa węgierskiej zachodniej kolei I. Em. (K 10.—).

Ruch wkładek

w Związkowych kasach oszczędności za miesiąc luty 1912.

	°/o	Stan kapitału wkładowego z dniem 31. stycznia 1912		W ciągu miesiąca lutego 1912.						Różnica		Stan kapitału wkładowego z dniem 29. lutego 1912			
		K.	h.	wnosiły wkładki			zwrócone			K.	h.	K.	h.		
				Stron	K.	h.	Stron	K.	h.						
Bochnia m.	5	3,857.157	44	274	69.621	94	261	99.374	84	—	29.752	90	3,908.718	63	1
Bochnia p.	5	3,490.832	03	209	144.449	41	—	105.491	28	+	38.958	13	3,529.790	16	
" (filia w Limanowej)															
Bohorodczany p.	5	1,093.474	10	89	40.756	23	91	31.231	83	+	9.524	40	1,102.998	50	
Brzesko* p.															
Brzeżany p.	5 ⁰ / ₀	2,205.318	04	166	180.620	66	157	70.556	36	—	110.064	30	2,313.382	34	
Buczacz* p.															
Dąbrowa m.	4 ¹ / ₂ —5	1,101.237	87	66	46.764	54	61	75.483	90	—	28.719	36	1,072.518	51	
Dobromil m.	5	926.692	81	62	32.908	62	88	33.735	07	—	826	45	925.866	36	
Drohobycz m.	4	3,856.411	15	190	234.138	89	163	134.671	73	+	99.467	16	3,955.878	31	
Gródek Jagielloński* . p.															
Horodenka p.															
Jarosław m.															
Jasło* m.															
Kałuż m.	4	665.770	71	107	34.378	19	112	56.728	58	—	22.350	39	643.420	32	
Kałuż p.	4 ¹ / ₂	337.623	75	—	—	—	2	6.100	—	—	6.100	—	331.523	75	
Kołomyja m.	4 ¹ / ₂	5,829.950	30	570	269.035	09	591	237.466	03	+	31.569	06	5,861.519	36	
Kraków* m.															
Kraków p.															
Krosno m.	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	1,842.323	37	184	39.330	49	86	57.487	01	—	18.156	52	1,824.166	85	
Lwów gal.	4	112,429.259	27	12564	4,200.187	47	12269	4,837.571	14	—	637.383	67	111,791.875	60	
Mielec p.	5	1,007.693	23	190	77.402	55	95	34.173	95	+	43.228	60	1,050.921	83	
Myślenice p.	4 ¹ / ₂	2,439.623	52	—	85.899	60	—	106.679	43	—	20.779	83	2,418.843	69	
Nowy Sącz m.	4 ¹ / ₂ —5	5,146.548	64	326	147.019	25	322	148.507	61	—	1.488	36	5,253.084	27	2
Nowy Targ* p.															
Podgórze m.															
Przemysł m.															
Ropczyce p.	4 ¹ / ₂	1,793.839	21	101	87.304	77	91	78.107	02	+	9.197	75	1,803.036	96	
Rudki p.															
Rzeszów m.	4	4,207.321	27	317	198.863	18	232	188.026	67	+	10.836	51	4,218.157	78	
Sambor m.	4 ¹ / ₂	6,522.855	98	493	301.756	53	395	198.878	51	+	102.873	02	6,625.734	—	
Sambor* p.															
Sanok m.	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sniatyn m.	5 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	848.343	80	120	106.540	74	86	13.076	85	+	93.463	89	941.807	69	
Sniatyn* p.	5	1,847.063	01	84	68.017	92	88	36.289	46	+	31.723	46	1,878.791	47	
Sokal m.	4 ¹ / ₂	1,912.402	95	169	108.594	01	133	53.054	72	+	55.529	29	1,967.932	24	
Stryj m.	4 ¹ / ₂	4,721.075	05	623	323.208	84	441	229.817	83	+	93.391	01	4,814.466	06	
Tarnobrzeg p.	5	2,006.123	07	156	76.439	52	191	57.953	39	+	18.486	13	2,024.609	20	
Tarnopol m.	4	7,391.545	72	370	446.812	66	964	376.933	76	—	69.823	90	7,461.374	62	
Tłumacz* p.	4—5	839.116	26	152	81.263	19	111	76.847	26	—	4.415	93	843.532	19	
Trembowla* p.															
Wadowice p.	4	5,032.243	75	391	129.759	08	322	170.438	66	—	40.679	53	4,991.564	17	
Wieliczka* p.	4 ³ / ₄ ⁰ / ₀	4,816.319	28	277	232.073	02	181	100.780	40	—	121.292	72	4,947.612	—	
Zaleszczyki p.	4 ¹ / ₂	1,186.616	83	73	13.898	57	90	14.440	25	—	541	68	1,186.075	15	

*) W tem °/o dopisany ad 1) 81.314.09. -- ad 2) 108.028.99.

Jako korzystną lokację kapitału polecamy

4 ¹/₂ %

Listy zastawne

**Banku Galicyjskiego
dla handlu i przemysłu
w Krakowie**

wolne od podatku.

Listy te, mające **pupilarne bezpieczeństwo**, nadają się do lokowania funduszy sierocych w depozytach sądowych, oraz mogą być użyte na wadya, kaucyje małżeńskie i t. p.

Powyższe listy są do nabycia w **Kantorze Banku** po kursie dziennym.

Filia c. k. uprz. austriackiego
Zakładu kredytowego

dla handlu i przemysłu
WE LWOWIE

wydaje codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt) w godzinach od 9 do 12 przedpoł.
i od 3 do 4 popoł.

książeczki wkładkowe

z 4% oprocentowaniem

Na żądanie wypłaca kwoty do 5000 k. jednego dnia i na jedną książeczkę bez wypowiedzenia.

Kupuje i sprzedaje

wszelkie papiery wartościowe i monety po kursie dziennym bez doliczenia prowizji, wydaje przekazy i akredytywy na zagraniczne miejsca, przyjmuje zlecenia giełdowe, bierze w przechowanie papiery wartościowe i udziela na nie zaliczek.

FILIA

Pragskiego Banku Kredytowego

we Lwowie, ul. Karola Ludwika I. 29
(Nr. telefonu 937, 946, 846).

Zakład centralny w Pradze. Filie w Kolinie Ołomuńcu i Brodach.
Wpłacony kapitał akcyjny K. 9,000.000.
Fundusze rezerwowe i gwarancyjne K. 4,100.000.

**Korzystne załatwianie
wszelkich transakcji bankowych
i lokacji kapitałów**

Kupno i sprzedaż papierów wartościowych. — Przeprowadzanie wszelkich obrotów giełdowych na targach krajowych i zagranicznych.

Promesy, Losy (Sprzedaż losów za wypłatą w rachunku bieżącym). — Otwieranie kredytów i udzielanie zaliczek na pokład papierów wartościowych. — Przyjmowanie w przechowanie i w zarząd papierów wartościowych. — Ubezpieczanie losów i efektów od strat z powodu wylosowania. — Wykupno płatnych kuponów i wylosowanych papierów wartościowych. — Listy polecające i akredytywy na sezony podróży. — Eskont weksli. — Inkasa i wypłaty w kraju i na miejsca zagraniczne. — Wkładki pieniężne, na książeczki wkładkowe (podatek rentowy opłaca Bank) oprocentowuje po

4 ¹/₂ procent

na asygnaty kasowe z 90-dniowym wypowiedzeniem: oprocentowanie po 4 ¹/₄ % i w rachunku bieżącym.

Oddział komercyjny:

Finansowanie przedsiębiorstw przemysłowych i budowl publicznych, kredyty na podatki i cła. Zaliczkowanie faktur towarowych. Kupno i sprzedaż w drodze komisowej towarów i zaliczkowanie tychże.

Wiedeński Bank Związkowy

FILIA WE LWOWIE.

Kapitał akcyjny:
K. 80,000.000.

Fundusze rezerwowe:
K. 23,027,428-13.

LWÓW

we własnym gmachu przy
ul. Jagiellońskiej 13.

Telefon nr. 57. Dyrekcya
Telefon nr. 358. Kantor
wymiany.

Zakład centralny
Wiedeń

FILIE: Aussig n. Z.
Berno, Budapeszt,
Czernlowce, Grac,
Prosejów, W. Neustadt i St. Pölten.

12 kantorów wymiany i kas depozytowych we Wiedniu.

Załatwia wszelkie interesa bankowe oraz transakcje w zakresie kantorów wymiany wchodzące a mianowicie:

Przyjmuje wkładki w rachunku czekowym i w rachunku bieżącym. Przyjmuje wkładki na 4% książeczki wkładkowe. Oprocentowanie rozpoczyna się z dniem następnym po złożeniu wkładki a kończy się z dniem poprzedzającym podjęcie wkładki. Podatek rentowy opłaca bank z własnych funduszy. Eskontuje weksle, otwiera kredyty i udziela zaliczek w podkład papierów wartościowych. Przeprowadza wszelkie obroty giełdowe na targach krajowych i zagranicznych. Kupuje i sprzedaje papiery wartościowe, waluty i przekazy na zagraniczne miejsca.

Wydaje listy kredytowe na wszystkie kraje. Wymienia kupony i wylosowane papiery wartościowe. Inkasuje weksle we wszystkich miejscach krajowych i zagranicznych. Przechowuje papiery wartościowe i zarządza nimi. Ubezpiecza papiery wartościowe przed stratami z wylosowania. Rewiduje bezpłatnie numera losów i innych papierów wartościowych, podlegających losowaniu. Najkorzystniejsze. Pilne czuwanie nad interesami klientów. Ułatwienia wszelkiego rodzaju, umożliwione doświadczeniem i rozgałęzionymi stosunkami w całym świecie kupieckim.